

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania J.W. i M.W. działającej imieniem małoletniego A.W.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Jaśle
o rentę rodzinną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 15 stycznia 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego
w Rzeszowie z dnia 25 lutego 2025 r., sygn. akt III AUa 585/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle na rzecz J.W. oraz małoletniego A.W. reprezentowanego przez matkę M.W. kwoty po 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) na rzecz każdego z nich wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ kpc tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

[I.T.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 listopada 2024 r., IV U 372/22 Sąd Okręgowy w Krośnie w pkt I zmienił decyzje z dnia 10 maja 2022 r. oraz 6 lipca 2022 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle w ten sposób, że przyznał wnioskodawcom J.W. i A.W. prawo do renty rodzinnej po zmarłym R.W. i nie stwierdził odpowiedzialności Zakładu. W pkt II zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Jaśle na rzecz wnioskodawczyni M.W. działające j w

imieniu małoletnich A.W. i J.W. kwoty po 180 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 25 lutego 2025 r., III AUa 585/24 oddalił apelację organu rentowego oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle na rzecz wnioskodawczyni M.W. działającej w imieniu małoletnich A.W. i J.W. kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od uprawomocnienia się przedmiotowego orzeczenia do dnia zapłaty.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie art. 57 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 5 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił naruszeniem prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 57 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1631).

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i w tym zakresie rozstrzygnięcie sprawy co do istoty przez zmianę wyroku Sądu Okręgowego i oddalenie odwołania wnioskodawców od zaskarżonych decyzji, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawcy wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie, w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ponadto zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Skarżący ma więc obowiązek skonkretyzować przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i ją uzasadnić.

Należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący sformułował wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie wskazując jednak żadnej przesłanki kasacyjnej wynikającej z treści art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Nie jest więc jasne, jakie przyczyny kasacyjne, według skarżącego, uzasadniają przyjęcie skargi do rozpoznania. Takie uchybienie uniemożliwia zbadanie zasadności wniosku. Nie jest bowiem rolą Sądu Najwyższego domyślanie się, którą przesłankę kasacyjną skarżący dostrzega, ani poszukiwanie w

uzasadnieniu skargi argumentów pozwalających na przyporządkowanie stanowiska skarżącego do jednej z przyczyn kasacyjnych.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 98 § 1¹ k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

[i.t.]

[a.ł.]